

НАУКОВО-ТЕХНІЧНА РАДА АТ «УКРЗАЛІЗНИЦЯ»

1 серпня поточного року відбулося засідання секції «Єдина технічна політика та екологічний менеджмент» Науково-технічної ради (секція НТР) АТ «Укрзалізниця» на якому були підведені підсумки щодо виконання за шість місяців 2019 року *Плану практичних заходів зменшення зношення пари «колесо-рейка»* та розглянуто результати виконання етапів *Програми лубрикації гребенів коліс колісних пар локомотивів та бічної поверхні рейок залізничної колії*. Доповідачем з цього питання був перший заступник начальника Департаменту розвитку і технічної політики (ЦТЕХ) АТ «Укрзалізниця» Деркач Г.В. та співдоповідачі: директор Департаменту оперативного моніторингу (ЦОМ) Ступак Е.М., заступник директора Департаменту колії та споруд Чермеринський В.Б., заступник директора Департаменту локомотивного господарства Ткаченко Є.В..

Доповідачами було повідомлено, що галузевим Планом практичних заходів зменшення зносу пари «колесо-рейка» передбачено виконання 21 заходу, у тому числі по господарствам: колії та споруд (ЦП) - 12, локомотивному (ЦТ) - 7, вагонному (ЦВ) -1, пасажирських перевезень (ЦЛ) - 1. За 6 місяців поточного року було заплановано виготовити і встановити 5 стаціонарних лубрикувальників перед стрілками на регіональній філії «Львівська залізниця», але поки що вони не встановлені. Стаціонарні лубрикувальники іноземного виробництва «Rail Lubricurve 50» у кількості двох одиниць впроваджені у дослідну експлуатацію на Фастівській дистанції колії регіональній філії «Південно-Західна залізниця». Аналіз результатів використання стаціонарних лубрикувальників на залізницях України показує що із наявних пристроїв працює тільки 67 % від їх загальної кількості.

Передбачене планом перерахування підвищення зовнішньої рейки в кривих ділянках колії в цілому по Товариству виконуються задовільними темпами і складає на кінець першого півріччя поточного року 88 % від річного завдання. Фактичне приведення підвищення зовнішньої рейки в кривих у відповідність з діючими на цих ділянках швидкостями руху поїздів на сьогодні по АТ «Укрзалізниця» складає, в цілому, 66 % від річного плану.

Критична ситуація, в наслідок браку фінансування та постачання запчастин, склалася з відновленням роботи локомотивних систем гребнезмащування коліс і за минулі 6 місяців поточного року план виконано тільки на 26 %. Темпи змащування рейок пересувними рейкозмащувачами в цілому по Товариству досить високі і на сьогодні складають 111,4 тис. км, при річному плані 123,3 тис. км, тобто план виконано на 90 %.

Роботи щодо плазмового зміцнення гребенів коліс колісних пар локомотивів проводяться в локомотивних депо трьох регіональних філій: «Львівська залізниця», «Одеська залізниця» та «Південно-Західна залізниця». Виконання річного плану проведення зміцнень гребенів коліс в цілому по АТ «Укрзалізниця» на середину року склало 51 % - в першу чергу за рахунок регіональної філії «Львівська залізниця», де його виконання 66 %. Виконання плану наплавлення гребенів коліс колісних пар вантажних вагонів по господарству ЦВ знаходиться на задовільному рівні, як в цілому по АТ «Укрзалізниця» - 56 % від річного плану, так і окремо по регіональним філіям - від 50 % до 102 %.

Середня інтенсивність зносу гребенів коліс тягового рухомого складу (ТРС) по АТ «Укрзалізниця», при річному плановому показнику $0,53 \text{ мм} / 10^4 \text{ км}$, складає за звітний період $0,56 \text{ мм} / 10^4 \text{ км}$, що перевищує завдання на 5,7 %.

Викликає особливе занепокоєння ситуація з виконанням робіт щодо шліфовки рейок, які регіональними філіями ще не починалися. Рівень виконання планів щодо ліквідації стиків машиною КРЗМ для відновлення рейкових пліт (місць) в цілому по Товариству задовільний і на півріччя складає 55 %.

Після обговорення на секції НТР питань взаємодії пари «колесо-рейка» та темпів зношення її складових були надані доручення Департаментам ЦП і ЦТ прийняти додаткові заходи щодо надолуження, разом з регіональними філіями, відставання у проведенні ремонтів стаціонарних і локомотивних лубрикувальників та виконанні їх у запланованих обсягах.

Департаментам ЦП і ЦОМ запропоновано організувати, разом з регіональною філією «Південно-Західна залізниця», дослідну експлуатацію чотирьох рейкозмащувачів плунжерного типу, з пружинним підпором мастила, виробництва заводів Черкаси КРМЗ, Житомир КРМЗ, Самбір

ПДМ, з встановленням їх у горловинах станцій Київ-Пас, Київ-Деміївський, Київ-Волинський і Борщагівка, для визначення найбільш придатної конструкції пристрою для подальшого тиражування та експлуатації. Також доручено провести на піддослідних рейкозмашувачах порівняльні випробування мастильних матеріалів вітчизняних виробників та High Industrial Lubricants & Liquids (HILL) Corporation (Казахстан).

Департаментам ЦОМ і ЦТ, разом з регіональною філією «Львівська залізниця», запропоновано відновити працездатність лубрикаторів системи СПП 12-5 на 3-х електровозах ВЛ10 та 3-х електровозах ВЛ11 згаданої регіональної філії, а також провести порівняльні випробування мастильних матеріалів вітчизняних виробників і HILL Corporation на піддослідних локомотивних лубрикаторах, зробити відповідний світовий моніторинг та надати пропозиції щодо доцільності подальшого застосування піддослідних систем змащення та типів мастил.

Було надано доручення Департаментам ЦТЕХ, ЦТ, ЦОМ і філії «Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут залізничного транспорту» (НДКТИ) АТ «Укрзалізниця» передбачити включення до плану 2020 року науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт Товариства наукової роботи щодо дослідження впливу плазмового зміцнення гребенів коліс колісних пар локомотивів на інтенсивність їх зношення. Також було рекомендовано Апарату директора з питань інформаційних технологій (ЦІТ) та Департаменту ЦТ включити до плану робіт на 2020 рік філії «Проектно-конструкторське технологічне бюро інформаційних технологій» (ПКТБ ІТ) АТ «Укрзалізниця» роботу за темою: «Розробка та впровадження автоматизованої підсистеми обліку та стану бандажів колісних пар на базі АРМ ТЧТех (АСУ-Т)».

Секцією НТР було визначено Департамент оперативного моніторингу (ЦОМ) головною організацією з проведення моніторингу ефективності використання технічних засобів лубрикації та аналізу зносу елементів системи «колесо-рейка» у АТ «Укрзалізниця».

По другому питанню порядку денного засідання секції НТР щодо розгляду комплексного еколого-економічного обґрунтування програмного документа **«Екологія та економіка залізничного транспорту. Проблеми та шляхи вирішення»** виступив начальник Управління екологічного менеджменту (Цеко) АТ «Укрзалізниця» Крилюк В.М., який повідомив, що існуюча в апараті управління АТ «Укрзалізниця» адміністративна структура (Управління екологічного менеджменту) з питань забезпечення екологічної безпеки і охорони навколишнього природного середовища від впливу залізничного транспорту та її штатна чисельність не відповідають завданням з протидії наявним загрозам у сфері охорони навколишнього середовища. З метою створення та впровадження діючої галузевої системи забезпечення дотримання вимог природоохоронного законодавства України, виконання вимог міжнародних актів у природоохоронній сфері, попередження та мінімізації екологічних наслідків надзвичайних ситуацій, спрощення процедур прийняття управлінських рішень, підвищення конкурентоспроможності та ринкової привабливості вітчизняного залізничного транспорту, необхідно створити у складі апарату управління АТ «Укрзалізниця» Департамент охорони довкілля, з формуванням вертикалі оперативного підпорядкування територіальних управлінь охорони довкілля, а також афілійоване підприємство Науково-дослідний та навчальний екологічний центр АТ «Укрзалізниця».

Після обговорення встановлених питань секція НТР вирішила доручити Управлінню Цеко, спільно з регіональними філіями та причетними департаментами Товариства, провести аналіз та узагальнення наданих пропозицій з реорганізації існуючої в АТ «Укрзалізниця» системи управління природоохоронною діяльністю у галузі та доповісти свої висновки щодо представленої структури, її завдань і функцій на наступному засіданні секції «Єдиної технічної політики та екологічного менеджменту» НТР АТ «Укрзалізниця». Рекомендовано філії «Центр забезпечення виробництва» (ЦЗВ) АТ «Укрзалізниця» надати дозвіл регіональним філіям та філіям з укладання договорів за результатами процедур закупівель, проведених відповідно до діючого Закону України «Про публічні закупівлі», на послуги з лабораторних досліджень викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел залізничних підприємств, послуги з розробки та коригування документів, що обґрунтовують обсяги викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел (для отримання дозволів на ці викиди) та послуги з виконання інструментальних замірів забруднюючих речовин з пилогазоочисних установок.

По наступними пунктами порядку денного засідання секції НТР виступили з повідомленнями директор Департаменту менеджменту якості продукції та послуг (ЦІЯ) АТ «Укрзалізниця» Ваганов О.І. та заступник директора Департаменту ЦП Чемеринський В.Б. щодо зміни № 1 до галузевого стандарту *СТП-Н 04-009:2017 «Мастила та оливи для тягового рухомого складу, машин та механізмів АТ «Укрзалізниця»* і нового нормативного документу *СТП 06-031:2019 «Інженерні споруди. Мости залізничні. Правила обстеження і випробування»*.

Зміни до СТП-Н 04-009:2017 «Мастила та оливи для тягового рухомого складу, машин та механізмів АТ «Укрзалізниця» розроблені для спрощення та забезпечення збільшення ефективності процедур допуску мастил та оливо для використання у залізничному тяговому рухомому складі, машинах і механізмах. За результатами обговорення представлених змін секція НТР доручила ЦІЯ передати опрацьовані пропозиції (зміни) до філії «НДКТІ», якій їх опрацювати, провести аналіз існуючих показників СТП-Н 04-009:2017 та очікувані їх уточнення після введення в дію змін, надати відкоригований стандарт, з відповідними коментарями, регіональним філіям і причетним департаментам для погодження та забезпечити подальше введення в дію змін до галузевого стандарту встановленим порядком.

Потреба в розробці нормативного документу *СТП 06-031:2019 «Інженерні споруди. Мости залізничні. Правила обстеження і випробування»* викликана введенням в дію ДБН В.2.33-6:2016 «Мости і труби. Обстеження і випробування», яким введено новий порядок обстеження та проведення випробувань залізничних мостів та труб. У розрізі цього державного нормативного документу необхідно було визначити галузеву систему проведення обстеження та випробування залізничних мостів і труб, визначення їх технічного стану та надання рекомендацій щодо їх подальшої експлуатації, виходячи із фактичного технічного стану споруди. За результатами обговорення змісту проекту нормативного документу секція НТР його схвалила та рекомендувала Департаменту ЦП винести цей документ на розгляд правління Товариства встановленим порядком, з подальшим введенням його в дію наказом АТ «Укрзалізниця».

НОВИНИ СТАНДАРТИЗАЦІЇ

У другому кварталі 2019 року, відповідно до ч. 2 ст. 11 Закону України «Про стандартизацію» від 05.06.2014 № 1315-VII, Розпорядження Кабінету Міністрів України від 26.11.2014 № 1163-р «Про визначення державного підприємства, яке виконує функції національного органу стандартизації» та на виконання Програми робіт з національної стандартизації на 2019 рік Державне підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (ДП «УкрНДНЦ») своїми наказами у II кварталі 2019 року **прийняв рішення з введення в дію наступних національних стандартів, з наданням чинності:**

з 10 червня 2019 року

1	ДСТУ ГОСТ 610:2019
(ГОСТ 610–2017, ІДТ)	Оливи осьові. Технічні умови — Вперше (зі скасуванням в Україні ГОСТ 610–72).
2	ДСТУ ГОСТ 1036:2019
(ГОСТ 1036–2014, ІДТ)	Мастила пластичні. Метод визначення вмісту механічних домішок — Вперше (зі скасуванням в Україні ГОСТ 1036–75).
3	ДСТУ ГОСТ 1520:2019
(ГОСТ 1520–2014, ІДТ)	Оливи селективного очищення. Метод визначення фурфуролу — Вперше (зі скасуванням в Україні ГОСТ 1520–84).
4	ДСТУ ГОСТ 3338:2019
(ГОСТ 3338–2015, ІДТ)	Бензини авіаційні. Метод визначення сортності на багатій суміші — Вперше (зі скасуванням в Україні ГОСТ 3338–68).
5	ДСТУ ГОСТ 5726:2019
(ГОСТ 5726–2013, ІДТ)	Оливи моторні. Метод визначення миючих властивостей — Вперше (зі скасуванням в Україні ГОСТ 5726–53).